

2019/2182(INL)

15.7.2021

MNENJE

Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

s priporočili Komisiji o zaščiti delavcev pred azbestom
(2019/2182(INL))

Pripravljavec mnenja: Manuel Bompard

(Pobuda – člen 47 Poslovnika)

PA_INL

POBUDE

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor:

- naj v predlog resolucije vključi naslednje pobude:
  - A. ker bi bilo treba vzpostaviti finančni okvir na podlagi uporabe strukturnih in investicijskih skladov Unije za podporo lastnikom stavb ter povezovanje odstranjevanja azbesta z drugimi javnimi politikami in programi (kot so energijska učinkovitost, izboljšanje življenjskega okolja in socialna stanovanja) za povečanje učinkovitosti in izkoriščanje sinergij;
  - B. ker Listina Evropske unije o temeljnih pravicah v členu 37 določa, da je treba v politike Unije vključiti visoko raven varstva okolja in izboljšanje njegove kakovosti in ju zagotavljati skladno z načeli trajnostnega razvoja;
  - C. ker mora v skladu s členom 191(1) PDEU okoljska politika Unije prispevati k uresničevanju ciljev, kot so ohranjanje zdravja njenih državljanov, varovanje in izboljšanje kakovosti okolja, spodbujanje skrbne in preudarne rabe naravnih virov ter spodbujanje ukrepov na mednarodni ravni za obravnavanje regionalnih ali svetovnih okoljskih problemov;
  - D. ker mora okoljska politika Unije v skladu s členom 191(2) PDEU temeljiti na previdnostnem načelu in na načelu, da bi se morali izvajati preventivni ukrepi, da bi morala biti okoljska škoda prednostno odpravljena pri izvoru in da bi moral onesnaževalec plačati;
  - E. ker postaja pravica do varnega, čistega in trajnostnega okolja univerzalno priznana, saj se je v zadnjih nekaj letih povečalo število držav, ki to pravico priznavajo, in jih je že 155 to pravico ali njene elemente vpisalo v svoje nacionalne pravne sisteme;
- 1. poudarja, da evropski steber socialnih pravic poziva k visoki ravni varovanja zdravja in varnosti delavcev pri delu, tudi pred izpostavljenostjo rakotvornim in mutagenim snovem pri delu; poudarja, da mora Unija vsem ljudem, ki živijo v Uniji, zagotoviti pravico do čistega, zdravega in trajnostnega okolja; poudarja, da evropski zeleni dogovor določa, da se cilj ničelnega onesnaževanja uresničuje z medsektorsko strategijo za zaščito zdravja državljanov pred degradacijo in onesnaženjem okolja, obenem pa poziva k pravičnemu prehodu, pri katerem nihče ne bo zapostavljen; poudarja, da je namen akcijskega načrta EU za ničelno onesnaževanje zraka, vode in tal zmanjšati onesnaženost „na ravni, ki ne veljajo več za škodljive zdravju in naravnim ekosistemom ter ustrezajo mejam zmogljivosti našega planeta, s čimer se ustvari okolje brez strupov“;
- 2. poudarja, da mora Unija pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije zagotavljati visoko raven varovanja zdravja ljudi;
- 3. opozarja, da je azbest še vedno eden najpomembnejših izzivov na področju zdravja pri delu in da je 125 milijonov ljudi po vsem svetu izpostavljenih azbestu na delovnem

mestu¹, čeprav so tveganja za zdravje znana že več desetletij;

4. poudarja, da zaradi izpostavljenosti azbestu vsako leto umre približno 250 000 ljudi²; poudarja, da se je v zadnjih letih število smrti zaradi azbesta še povečalo; poudarja, da te posledice za zdravje najbolj prizadenejo ranljive skupine, ki imajo pogosto omejen dostop do zdravstvenega varstva, in da bi jih bilo treba podpreti z namenskimi sredstvi;
5. opozarja, da je Mednarodna agencija za raziskave raka priznala, da je azbest dokazano rakotvorna snov (skupina 1), ki povzroča pljučnega raka in mezoteliom ter raka grla in jajčnikov; poudarja, da so vse vrste bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu, kot sta rak na pljučih in plevralni mezoteliom, ki jih povzroča vdihovanje prosto lebdečih azbestnih vlaken, ki so dovolj tanka, da lahko dosežejo pljučne mešičke, in dovolj dolga, da presežejo velikost makrofagov, pa tudi različne vrste raka, ki jih med drugim povzroča vdihovanje vlaken v zraku, ki ta vlakna vsebuje, priznane kot nevarne za zdravje in se lahko pokažejo šele po več desetletjih, v nekaterih primerih celo po več kot 40 letih; poudarja, da je azbest rakotvorna snov brez praga, kar pomeni, da vsaka raven izpostavljenosti, čeprav nizka, pomeni tveganje obolenosti z rakom; poudarja, da je treba spodbujati raziskave o drugih vrstah raka, ki jih povzroča azbest;
6. opozarja, da so poleg aktivne, stalne ali občasne izpostavljenosti delavcev azbestu pasivno poklicno izpostavljeni tudi ljudje, ki delajo v bližini delavcev, ki delajo z azbestom;
7. poudarja, da so ljudje azbestu izpostavljeni na različnih mestih izven delovnega okolja, kar ima lahko znatne posledice za človekovo zdravje, bodisi posredno pri izvajanju poklicnih dejavnosti (z izpostavljenostjo azbestnemu prahu, ki ga domov занesejo delavci) ter v bivalnem (zaradi prisotnosti gospodinjskih predmetov, ki vsebujejo azbest) ali naravnem okolju (materiali v stavbah in napravah ali industrijski materiali);
8. poudarja, da lahko v skladu z nedavnimi študijami nepoklicna izpostavljenost azbestu pojasni približno 20 % mezoteliomov v industrializiranih državah³;
9. opozarja na študijo Svetovne zdravstvene organizacije⁴, v kateri je ugotovljeno bistveno povečanje tveganja za pljučnega raka zaradi soizpostavljenosti tobačnemu dimu in azbestnim vlaknom; poziva države članice, naj predlagajo program za prenehanje kajenja za vse delavce, ki so izpostavljeni azbestu; ponovno poudarja, da kajenje ne bi smelo biti razlog za izključitev delavca iz priznanja poklicne bolezni, povezane z azbestom, ter priznanja odškodnine in zdravljenja te bolezni;
10. poudarja, da so žrtve azbestnih bolezni ljudje, ki živijo ali so živeli v bližini industrijskih območij ali objektov, ki vsebujejo drobljiv azbest, vključno z ljudmi, ki živijo blizu gradbišč, železniške infrastrukture, ladjedelnic in elektrarn, včasih celo več

¹ Svetovna zdravstvena organizacija, Asbestos: elimination of asbestos-related diseases 2018 (Azbest: odprava bolezni, povezanih z azbestom 2018).

² Furuya, Sugio; Chimed-Ochir, Odgerel; Takahashi, Ken; David, Annette; Takala, Jukka. 2018. „Global Asbestos Disaster,“ *Int. J. Environ. Res. Public Health* 15, no. 5: 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

³ [The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know? \(nih.gov\)](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6044444/)

⁴ Svetovna zdravstvena organizacija, Asbestos: elimination of asbestos-related diseases 2018 (Azbest: odprava bolezni, povezanih z azbestom 2018), GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, ocena praktičnega izvajanja direktiv EU o varnosti in zdravju pri delu v državah članicah EU.

kot 30 let po neposredni ali posredni izpostavljenosti; poudarja, da se zaradi poslabšanja stavbnega fonda v Uniji povečuje tveganje okoljske izpostavljenosti, kar bi lahko zlasti privedlo do več primerov mezotelioma;

11. poudarja, da so tveganja, ki izhajajo iz izpostavljenosti populacij naravnim azbestnim materialom, prav tako področje, kjer je na voljo premalo informacij;
12. poudarja, da številne študije kljub težavam pri natančnem ocenjevanju kažejo, da je izpostavljenost azbestu v okolju podcenjena^{5 6}; opozarja, da lahko ravni izpostavljenosti azbestu v okolju glede na vir izpostavljenosti dosežejo ravni poklicne izpostavljenosti⁷; v zvezi s tem poziva Komisijo in države članice, naj podprejo raziskave o tveganjih, povezanih s potmi izpostavljenosti azbestu v okolju;
13. meni, da je izpostavljenost azbestu oblika okoljske neenakosti in neenakosti na področju zdravja, zaradi katere se med najranljivejšimi skupinami prebivalstva povečuje občutek nepravilnosti in zapostavljenost, med drugim zlasti v državah, ki nimajo programov preprečevanja ali podpore žrtvam;
14. poziva Evropsko agencijo za okolje, naj izvede nadaljnje raziskave o prisotnosti azbesta v rekah in njihovih pritokih ter njegovih učinkih na rastlinstvo in prostoživeče živali, kot je raziskava Agencije ZDA za varstvo okolja^{8 9};
15. poudarja, da bi bilo treba koncentracije azbesta v ozračju nadzorovati in meriti v vsej Evropi;
16. poziva Komisijo, naj predstavi evropsko strategijo za popolno odpravo azbesta; poziva vse države članice, naj sprejmejo nacionalne akcijske načrte za izvajanje te strategije s finančnimi sredstvi in posebnimi načrti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni; meni, da bi morala Komisija zagotoviti usklajevanje nacionalnih akcijskih načrtov, zlasti s sprejetjem okvirne direktive na tem področju; v zvezi s tem poudarja, da je potrebna usklajena metodologija za oceno tveganja, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje;
17. poziva Komisijo, naj ustanovi evropski okvir za javne registre za ugotavljanje prisotnosti azbesta v EU in platformo dobre prakse za odstranjevanje azbesta; poudarja, da je treba oblikovati javne registre azbesta in minimalne standarde za njihovo izvajanje; želi opozoriti, da je treba minimalne standarde v zvezi z javnimi registri

---

⁵ Krówczyńska M, Wilk E. Environmental and Occupational Exposure to Asbestos as a Result of Consumption and Use in Poland (Okoljska in poklicna izpostavljenost azbestu kot posledica potrošnje in uporabe na Poljskem). *Int J Environ Res Public Health*. 2019;16(14):2611. Objavljeno 22. julija 2019.

doi:10.3390/ijerph16142611

⁶ Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Državna agencija za hrano, okolje ter zdravje in varnost pri delu) (2016), L'amiant: Présentation, effets sanitaires, expositions et cadre réglementaire (Azbest: Predstavitev, vpliv na zdravje, oblike izpostavljenosti in regulativni okvir) (<https://www.anses.fr/fr/content/1%E2%80%99amiant>)

⁷ Haute autorité de Santé (2009), Exposition environnementale à l'amiant (Okoljska izpostavljenost azbestu): État des données et conduite à tenir (Najnovejša znanstvena spoznanja in potrebni ukrepi) https://www.haute-sante.fr/jcms/c_759760/fr/exposition-environnementale-a-l-amiant-etat-des-donnees-et-conduite-a-tenir

⁸ Washington State Department of Health (2009), Advisory for Swift Creek Naturally Occurring Asbestos (Svetovanje o naravno prisotnem azbestu v reki Swift Creek)

⁹ Agencija Združenih držav za varstvo okolja, Swift Creek (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

povezati s politiko na področju zdravja in varnosti ter predpisi na področju okolje in javnega zdravstva;

18. vztraja, da bi moral biti prehod na Unijo brez azbesta socialno pravičen, preprečiti bi moral razdrobljenost notranjega trga ter vključevati zadostno in usmerjeno podporo za zasebne lastnike, delodajalce, mikropodjetja ter mala in srednja podjetja pri prenosu teh zaščitnih ukrepov, da bi omogočili ustrezno skladnost; ugotavlja, da bi moral biti ta pristop usmerjen na področja posebnega tveganja ali skupine ranljivih oseb; poudarja, da bi bilo treba načelo „onesnaževalec plača“ upoštevati pri dodelitvi stroškov odstranjevanja azbesta, kolikor je to mogoče; želi opomniti, da je pomembno zagotoviti ustrezno finančno podporo iz obstoječih sredstev Unije kot resnično podporo in spodbudo za pravilno in varno odstranitev vsega odkritega azbesta; poudarja, da so ukrepi za izboljšanje preventive pomembna naložba v javno zdravje za bolj zdravo življenje, pa tudi za ravnovesje med stroški in koristmi pri upravljanju sistemov zdravstvenega varstva;
19. poudarja, da je treba v razvoj, izvajanje in ocenjevanje evropske strategije in nacionalnih načrtov na ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni v celoti vključiti socialne partnerje in druge deležnike, tudi skupine žrtev azbesta;
20. poudarja, da je varna odstranitev azbesta primer načela zdravje v vseh politikah in je neposredno povezana z nedavnimi in prihodnjimi pobudami politike Unije, kot sta evropski zeleni dogovor z naslovom „Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj“, kot je navedeno v sporočilu Komisije z dne 14. oktobra 2020 (Val prenove), in evropskem načrtu za boj proti raku, kot je navedeno v sporočilu Komisije z dne 3. februarja 2021; opozarja, da je izboljšanje zgodnjega odkrivanja, zdravljenja in rehabilitacije prednostna naloga evropskega načrta za boj proti raku in bi moralo koristiti bolnikom z boleznimi, povezanimi z azbestom;
21. vztraja, da je treba izvajati dolgoročno epidemiološko spremljanje, da se oceni učinkovitost sprejetih ukrepov; poudarja, da je pri mezoteliomu glavni dejavnik tveganja azbest in da je število diagnosticiranih primerov te bolezni pomemben kazalnik za epidemiološko spremljanje; zato poziva, naj se uvede obveznost, da je treba primere mezotelioma sporočiti pristojnim organom;
22. priznava priporočila Svetovne zdravstvene organizacije¹⁰, da azbestnih vlaken ni treba vključiti v Prilogo I k direktivi o pitni vodi¹¹; ki je ugotovila, da azbestna vlakna v pitni vodi ne predstavljajo nevarnosti za zdravje; opozarja, da je italijanska znanstvena študija izpostavila pomembno vprašanje, ali pitje vode, v kateri so prisotna azbestna vlakna, povečuje tveganje za raka želodca ter raka debelega črevesa in danke¹²; poudarja, da se morebitne bolezni, povezane z azbestom, ki bi jih lahko povzročilo zaužitje vode, ki vsebuje azbestna vlakna, lahko pokažejo šele čez desetletja; poudarja, da zgolj na podlagi italijanske študije v tej fazi sicer ni mogoče dokončno ugotoviti, ali

¹⁰ Svetovna zdravstvena organizacija, regionalni urad za Evropo, projekt sodelovanja v zvezi s parametri pitne vode, priporočila za podporo reviziji Priloge I k Direktivi Sveta 98/83/ES o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (direktiva o pitni vodi), 2017.

¹¹ Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

¹² Agostino Di Ciaula, Valerio Gennaro. Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto v akva potabilu. Epidemiologia & Prevenzione, <https://epiprev.it/3608>

obstaja povezava med uživanjem azbesta prek vode in pojavom raka prebavnega trakta, vendar bi bilo treba zaradi negotovosti uporabiti previdnostno načelo; meni, da bi bilo treba o tem pomembnem vprašanju opraviti več raziskav; zato poziva države članice, naj redno spremljajo kakovost vode, ki se uporablja za pridobivanje pitne vode, in naj sprejmejo potrebne preventivne in blažilne ukrepe, če obstaja tveganje za zdravje ljudi;

23. je zaskrbljen zaradi stanja omrežja pitne vode v Uniji in prisotnosti azbestocementnih cevi, saj njihovo propadanje povzroča sproščanje azbestnih vlaken v vodo; opozarja tudi, da v skladu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije, azbestocementnih cevi ne bi smeli več uporabljati ali odobriti za dovajanje pitne vode¹³; meni, da bi bilo treba v okviru evropske strategije za popolno odpravo azbesta ter prek evropskega načrta za oživitev gospodarstva in načrtov držav članic oblikovati in izvajati celovit načrt za obnovo in odstranitev azbesta v evropskem omrežju pitne vode;
24. pozdravlja priložnost, ki jo ponuja val prenove za popolno odstranitev azbesta iz stavb;
25. želi opozoriti, da se zaradi vala prenove pričakuje povečanje gradbenih del, tako da se bo povečala tudi poklicna in okoljska izpostavljenost azbestnim vlaknom; poudarja, da je treba med valom prenove azbest nadomestiti z energetsko učinkovitimi materiali;
26. poudarja, da se bo povpraševanje po delu, povezanem z azbestom, zaradi vala prenove verjetno znatno povečalo, zato je treba nujno podpreti raziskave in razvoj, da bi med sanacijo in rušenjem zagotovili najvišjo možno raven varstva delavcev in lokalnega prebivalstva, izpostavljenega azbestu, ter v zvezi z azbestom izboljšali zanesljivost in hitrost pregledovanja, merjenja, odstranjevanja in varnega ravnanja z odpadki;
27. je zaskrbljen, ker velik del javnih šol, zgrajenih pred letom 2005 ali letom nacionalne prepovedi uporabe azbesta, še vedno vsebuje azbest, zato obstaja tveganje izpostavljenosti otrok ali učencev in šolskega osebja; poziva, naj se v vseh državah članicah opravi popis šol z azbestom, zato je treba prenovo šolskih stavb obravnavati kot prednostno nalogo;
28. opozarja, da je azbest kljub prepovedi uporabe še vedno prisoten v številnih izdelkih vsakdanjega življenja, ki se še vedno uporabljajo, pa tudi na številnih ladjah, vlakih, strojih, skladiščih, predorih, galerijah, ceveh v javnih in zasebnih vodovodnih omrežjih, zlasti v stavbah, tudi v številnih javnih in zasebnih stavbah;
29. opozarja, da je potrebnih več informacij o izpostavljenosti prebivalstva prek kontakta s komercialnimi proizvodi, ki vsebujejo azbest, kot je stanovanjski material in njegov učinek ob običajni dejavnosti;
30. poudarja, da je lahko zaradi tveganj, povezanih z delom v nevarnem delovnem okolju, azbestu izpostavljena celotna družba, zlasti svojci delavcev pri vzdrževanju delovnih oblačil; zato vztraja, da je treba zagotoviti visoko raven varstva zdravja in varnosti delavcev, zlasti tako, da se jim zagotovi ustrezna zaščitna oprema in da se prepreči, da bi bili njihovi sorodniki izpostavljeni azbestu na delovnih oblačilih in orodjih, zlasti z

---

¹³ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf - point 13.1

ustreznimi postopki dekontaminacije;

31. poziva države članice, naj povečajo število, pogostost in kakovost inšpekcijskih pregledov; meni, da bi morale Unija in države članice znatno preseči minimalni cilj enega inšpektorja na vsakih 10.000 delavcev, ki ga je postavila Mednarodna organizacija dela;
32. poudarja, da so azbestu nekateri delavci veliko bolj izpostavljeni kot drugi, in ta okoljska neenakost dodatno pogloblja že obstoječe ekonomske neenakosti; zlasti poudarja, da so gradbeni delavci zelo izpostavljeni azbestu; poudarja, da je treba v primeru požara gasilcem posredovati vse obstoječe informacije o prisotnosti in lokaciji azbesta;
33. poziva države članice, naj si izmenjujejo primere dobre prakse o zaščiti oseb, ki prijavijo prisotnost azbesta, bodisi prek kanalov za notranjo ali zunanjo prijavo;
34. poudarja, da so tudi ženske izpostavljene tveganjem, povezanim z azbestom in da so ženske še posebej občutljive na nekatere oblike izpostavljenosti azbestu¹⁴¹⁵¹⁶, tudi v poklicnem življenju¹⁷¹⁸; poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba revidirati ustrezno zakonodajo, da bi ženske bolje zaščitili pred izpostavljenostjo azbestu¹⁹;
35. meni, da bi morali biti državljani enako zaščiteni pred azbestom v svojih bivalnih prostorih; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj zagotovi zaščito vseh državljanov z uvedbo rednih pregledov in mejnih vrednosti izpostavljenosti azbestu v bivalnih prostorih;
36. poziva Komisijo, naj najpozneje do 31. decembra 2022 posodobi direktivo o azbestu pri delu²⁰, da bi spremenila obstoječo zavezujočo mejno vrednost izpostavljenosti azbestu

---

¹⁴ Panou, V. in drugi. Non-occupational exposure to asbestos is the main cause of malignant mesothelioma in women in North Jutland, Denmark (Izpostavljenost azbestu izven delovnega okolja je glavni vzrok za maligni mezoteliom pri ženskah v Severni Jutlandiji, Danska). *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health* doi:10.5271/sjweh.3756 http://www.sjweh.fi/show_abstract.php?abstract_id=3756

¹⁵ Michaela Senek, Angela Tod, Steven Robertson. The gendered Experience of mesothelioma study (GEMS): findings from a survey data analysis (Študija o mezoteliomu, razčlenjena po spolu: ugotovitve analize podatkov raziskav). *European Respiratory Journal* Sep 2020, 56 (suppl 64) 1684; DOI: 10.1183/13993003.congress-2020.1684

¹⁶ Vasiliki Panou, Ulla Moller Weinreich, Jens Bak, Mogens Vyberg, Christos Meristoudis, Oyvind Ormland, Oluf Dimitri Roe, Johnni Hansen. Gender differences in asbestos exposure and disease location in 327 patients with mesothelioma (Razlike med spoloma pri izpostavljenosti azbestu in pojavu bolezni pri 327 bolnikih z mezoteliomom). *European Respiratory Journal* Sep 2017, 50 (suppl 61) PA4294; DOI: 10.1183/1393003.congress-2017.PA4294

¹⁷ Marinaccio A, Corfiati M, Binazzi A, delovna skupina ReNaM in drugi. The epidemiology of malignant mesothelioma in women: gender differences and modalities of asbestos exposure (Epidemiologija malignega mezotelioma pri ženskah: razlike med spoloma in načini izpostavljenosti azbestu). *Occupational and Environmental Medicine* 2018;75:254-262

¹⁸ Camargo MC, Stayner LT, Straif K in drugi. Occupational exposure to asbestos and ovarian cancer: a meta-analysis. (Metaanaliza poklicne izpostavljenosti azbestu in raka jajčnikov). *Environ Health Perspect*. 2011;119(9):1211-1217. doi:10.1289/ehp.1003283

¹⁹ Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (UL L 348, 28.11.1992, str. 1).

²⁰ Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28–36).

na delovnem mestu, pri čemer naj upošteva najnovejša znanstvena dognanja in tehnični razvoj, vključno z oceno različnih vrst azbestnih vlaken in njihovih škodljivih učinkov na zdravje, ter da bi začela postopek posodabljanja seznama vlaknatih silikatov, zajetih v področje uporabe direktive, in v zvezi s tem razmisli o vključitvi ribekita, pa tudi vinhita, rihterita, fluoro-edenita in erionita, na seznam, ki že obsega aktinolit, grunerit, antofilit, krizotil, krocidotil in tremolit;

37. meni, da je za vse žrtve azbesta nujno potreben učinkovit dostop do pravnega varstva in pravnih sredstev za vso škodo za zdravje, ne le v zvezi z tesnobo; poudarja, da bi morali vse zdravstvene stroške, povezane z izpostavljenostjo azbestu, kriti delodajalci, kadar niso sprejeli vseh ustreznih ukrepov, in si v okviru svojih možnosti prizadevati za preprečevanje izpostavljenosti azbestu; poziva Komisijo, naj oceni, ali je potrebna zakonodaja s splošno ureditvijo odgovornosti za razpršeno onesnaževanje, s čimer bo nadomestilo zagotovljeno vsem žrtvam razpršenega onesnaževanja, tudi azbestnega onesnaženja;
38. poziva Komisijo, naj podpira širjenje informacij o različnih sistemih za varno in urejeno odstranjevanje in odlaganje azbestnih izdelkov na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik;
39. poudarja, da je odlaganje azbestnih odpadkov na odlagališčih le kratkoročna rešitev, zaradi česar se azbestna vlakna lahko sproščajo v okolje, kar je škodljivo za javno zdravje;
40. poudarja, da je treba v strategiji, ki jo bo pripravila Komisija, določiti, da je treba azbestne odpadke ustrezno obdelati ter da je treba s to snovjo varno ravnati, jo odstraniti iz tokov odpadkov in nadomeščati;
41. poudarja, da je potrebna sinergija med strategijo, ki jo bo pripravila Komisija, ter cilji krožnega gospodarstva, ki naj bi imelo sistem označevanja, in strategijo za trajnostno grajeno okolje; poudarja tudi, da je treba ustvariti sinergijo med strategijo in že obstoječimi pobudami, ki se navezujejo na razvoj baze znanja za nadomeščanje nevarnih snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost;
42. želi opomniti, da je potrebna preglednost glede prisotnosti in sestave azbestnih vlaken v tokovih odpadkov, zato da bi izboljšali tehnike razstavljanja in dekontaminacije in tako izboljšali predelavo odpadkov; spodbuja k sinergiji z zbirko podatkov Evropske agencije za kemikalije, v kateri se zbirajo informacije in izboljšuje védenje o vsebnosti snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, v proizvodih in ko ti proizvodi postanejo odpadki;
43. želi opomniti, da je v gradbenem sektorju potrebna večja krožnost in da je pomembno preprečiti, da bi azbestni odpadki vstopali v krožno gospodarstvo; vztraja, da je treba zagotoviti razpoložljivost ustreznih objektov za ravnanje z odpadki za varno in trajnostno odlaganje azbestnih materialov;
44. poudarja, da bi morali biti azbestni odpadki inertni pred njihovo okolju prijazno odstranitvijo, in poziva Komisijo, naj predlaga ustrezno revizijo zakonodaje Union o odpadkih;
45. poudarja, da je ravnanje z azbestnimi odpadki strateško pomemben izziv za Union glede

na količino azbesta, ki ga je treba še odstraniti, in tistega, ki je že na odlagališčih; poudarja, da bi bilo treba pri obdelavi azbesta popolnoma upoštevati previdnostno načelo;

46. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami na vsem ozemlju Unije spodbuja ustanavljanje centrov za obdelavo in inertizacijo odpadkov, ki vsebujejo azbest, in naj si obenem prizadeva za postopno odpravo vsega dostavljanja tovrstnih odpadkov na odlagališča; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo vsa orodja za podporo raziskavam in naložbam v tehnologije inertizacije za obdelavo odpadkov, ki vsebujejo azbest;
47. meni, da organizirano in strukturirano odstranjevanje azbesta prispeva k ciljem regionalnega razvoja in ga je zato treba v celoti podpreti iz strukturnih skladov Unije;
48. poudarja, da se mora Unija v mednarodnih telesih boriti proti odlaganju azbesta v državah v razvoju;
49. meni, da bi moralo biti popolno izkoreninjenje preostalega azbesta in vseh proizvodov, ki vsebujejo azbest, po vsem svetu pomemben cilj Unije;
50. poziva Unijo, naj sodeluje s Svetovno zdravstveno organizacijo, Mednarodno organizacijo dela, Programom Združenih narodov za okolje, z drugimi mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami ter sprejme vse ukrepe, da bi skupaj dosegli mednarodno prepoved azbesta, spodbujali višjo raven varovanje zdravja in varnosti pri delu na svetovni ravni ter izboljšali obveščanje in podporo žrtvam bolezni, povezanih z azbestom; poziva Unijo, naj z državami izvoznicami azbesta sprejme pobude za zaprtje rudnikov azbesta; poudarja, da je treba nadzorovati uvoz predmetov iz tretjih držav, ki še vedno dovoljujejo uporabo azbesta, in da se odpadni azbest ne bi smel izvažati v tretje države;
51. opozarja, da tretjina ljudi v evropski regiji Svetovne zdravstvene organizacije živi v državah, ki še niso prepovedale uporabe vseh oblik azbesta²¹; poudarja, da 16 evropskih držav še vedno uporablja azbest kot gradbeni material, ter ga še naprej proizvaja in izvažajo; poziva Komisijo, naj odločno ukrepa v okviru sosedске politike, da bi dosegla prepoved in popolno odpravo azbesta po vsej Evropi in v državah, ki mejijo na Sredozemsko morje;
52. poziva Unijo, naj prednostno obravnava krizotilni azbest in sprejme vse potrebne pobude za njegovo vključitev v Prilogo III k Rotterdamski konvenciji;
53. poudarja, da podjetja iz Unije s sedežem v tretjih državah ne bi smela proizvajati in uporabljati nevarnih snovi, ki so v Uniji prepovedane, kot je azbest; meni, da je lahko sprejetje dolžnosti skrbnega ravnanja za podjetja iz Unije primeren instrument, ki zagotavlja, da bodo ta podjetja prispevala k svetovni odpravi azbesta in da bodo žrtve bolezni, povezane z azbestom, iz tretjih držav imele dostop do pravnega varstva; poziva Svet, naj Komisiji podeli mandat za začetek pogajanj o pogodbi OZN o podjetjih in človekovih pravicah, pri čemer naj upošteva izkoriščanje nevarnih onesnaževal, kot je

---

²¹ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

azbest;

- naj v prilogo svojega predloga resolucije vključi naslednja priporočila:
  1. razvoj modelov za odkrivanje, evidentiranje, spremljanje in nadzor azbesta, ki se nahaja v zasebnih in javnih objektih, na zemljiščih, v infrastrukturi, logističnih centrih in ceveh;
  2. opredelitev modelov za spremljanje koncentracije azbestnih vlaken v zraku na delovnih mestih, v bivalnih centrih in odlagališčih, opuščeni in degradirani industrijskih območjih za sanacijo, ter vlaken, prisotnih v pitni vodi v cement-azbestnih ceveh;
  3. evidentiranje vseh primerov mezotelioma
  4. načrtovanje vseunijskih kampanj ozaveščanja o azbestu, da bodo delavci, delodajalci, lastniki, najemniki, uporabniki stavb in infrastrukture ter državljani ustrezno ozaveščeni o tveganjih, vključno s sinergijskim učinkom med uporabo tobaka in izpostavljenostjo azbestu, zlasti pa o njegovem dolgoročnem in kumulativnem vplivu na človekovo zdravje, ter o pravnih obveznostih, povezanih z izpostavljenostjo azbestu, in spremljevalnih ukrepih za njegovo varno odstranitev;
  5. spodbujanje raziskav in vključitev vseunijskega načrta v strategijo, ki jo bo pripravila Komisija, za obdelavo azbestnih odpadkov ter varno ravnanje s to snovjo, njeno odstranitvijo in nadomestitvijo v tokovih odpadkov;
  6. ustanavljanje centrov za obdelavo in inertizacijo odpadkov, ki vsebujejo azbest, ter prizadevanje za postopno odpravo odlaganja tovrstnih odpadkov in drugih škodljivih praks, kot je odlaganje v vodnih telesih;
  7. priprava strateškega načrta za Unijo, s katerim bi v svetovnem merilu povečali njeno dejavnost in vpliv v boju proti odlaganju azbesta v državah v razvoju;
  8. vzpostavitev okvira Unije za nacionalne strategije za odstranjevanje azbesta, vključno z zakonodajnim predlogom za javno dostopne registre o azbestu, z minimalnimi standardi za njihovo izvajanje na podlagi azbestnih certifikatov, ki bi jih izdali po pregledu zgradb za popis natančne lokacije azbesta na javnih in zasebnih lokacijah, ter zagotavljanje natančnih informacij o odlagališčih, kjer so azbestni odpadki, da se prepreči nenadzorovano širjenje azbestnih vlaken v zrak, nenamerno premikanje tal, v katerih so ti materiali zakopani, in s tem povezana tveganja za zdravje državljanov;
  9. oblikovanje programa za vzpostavitev delovnega in bivalnega okolja brez azbesta, v katerem bi opredelili prednostne sektorje, nudili podporo za varno odstranitev ter vsakih pet let ocenjevali napredek nacionalnih in regionalnih organov;
  10. spremljanje, merjenje in dostop do informacij o zgodovinskih koncentracijah azbesta v ozračju v državah članicah in uvedba mejnih vrednosti izpostavljenosti za bivalne prostore;
  11. opredelitev finančnih instrumentov, in sicer tako unijskih kot nacionalnih finančnih sredstev za izvajanje strategije, ki jo bo sprejela Komisija;

12. vključitev z azbestom povezanih bolezni med osrednja vprašanja javnozdravstvene preventive;
13. dejavno vključevanje socialnih partnerjev in drugih deležnikov, kot so skupine žrtev azbesta, najemnikov stanovanj in okoljevarstvene organizacije, predstavniki nacionalnih zdravstvenih služb in predstavniki izvajalcev, pri razvoju, izvajanju in ocenjevanju časovnega načrta za delovna mesta in okolje brez azbesta.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	13.7.2021
Izid končnega glasovanja	+: 77 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis (Petros Kokkalis), Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Søggaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Annalisa Tardino, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Peter Vitanov (Petar Vitanov), Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Manuel Bompard, Antoni Comín i Oliveres, Martin Häusling, Kateřina Konečná, Ulrike Müller

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

77	+
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Pernille Weiss, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Peter Vitanov (Petar Vitanov), Tiemo Wölken
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Ulrike Müller, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Martin Häusling, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux Marco Dreosto, Catherine Griset, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Silvia Sardone, Annalisa Tardino
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Joanna Kopcińska, Giuseppe Milazzo, Rob Rooker, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Anja Hazekamp, Petros Kokalis (Petros Kokkalis), Kateřina Konečná
NI	Antoni Comín i Oliveres

1	0
ID	Teuvo Hakkarainen

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani